

Aan de leden van de
Gemeenteraad

Datum: 25 februari 2025
Onderwerp: Stand van zaken amv opvang
Ons kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

Wij willen u graag informeren over de stand van zaken met betrekking tot het voornemen om 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) op te vangen op de locatie Steenbergerhoeve. Met deze brief willen wij u op de hoogte brengen wat wij hebben opgehaald tijdens de informatieavonden en u informeren over het vervolgproces.

Wat houdt de opgave in?

Zoals u weet heeft gemeente De Wolden een opgave vanuit de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen, ook wel Spreidingswet genoemd, om opvang van vluchtelingen te realiseren. Een onderdeel van deze opgave is de opvang van amv. Op 11 juli 2024 heeft u het handelingskader vastgesteld en daaropvolgend in september 2024 heeft u als gemeenteraad de opgave voor De Wolden vastgesteld. Met het besluit van september is de opgave om 139 asielzoekers op te vangen en 13 amv's komen te vervallen. Hiervoor is de opgave aangepast om 269 Oekraïense ontheemden meer op te vangen en 50 amv's. De totale opgave luidt als volgt: 382 Oekraïne ontheemden en 50 alleenstaande minderjarige vluchtelingen.

Principebesluit college

Het college heeft op 5 december 2024 een principebesluit genomen 50 amvs op te willen opvangen op de locatie Steenbergerhoeve. Onderdeel van het collegebesluit is het voornemen om de Steenbergerhoeve aan te kopen om daarmee als gemeente regie te houden. Na het collegebesluit zijn er diverse informatiebijeenkomsten gehouden. In deze brief informeren wij u over hetgeen dat is opgehaald tijdens de bijeenkomsten. Vervolgstep in de besluitvorming is het voorleggen van het besluit aan de gemeenteraad.

Wie werden uitgenodigd voor de infoavonden?

In de communicatie maken we onderscheid tussen direct betrokkenen (directe burens aan de Hoogeveenseweg, Falieberglaan en op Steenbergen), ondernemers van supermarkten en overige inwoners van Zuidwolde. De collegeleden zijn op bezoek geweest bij direct betrokkenen om hen persoonlijk te informeren en vervolgens uit te nodigen voor de besloten informatieavond op 20 januari.

Voor overige inwoners van Zuidwolde organiseerden we een inloop op 22 januari. Omdat de informatiebehoefte groot bleek, hebben we op verzoek van de direct betrokkenen een extra besloten avond georganiseerd voor ondernemers en verenigingen op 3 februari en nogmaals een inloop voor Zuidwoldigers op 4 februari. In totaal bezochten circa 350 inwoners de informatieavonden. Daarnaast bezochten inwoners de website waar veel gestelde vragen en antwoorden te vinden zijn.

Wat hebben we opgehaald tijdens de informatieavonden?

De informatiebehoefte is zowel feitelijk als gebaseerd op zorgen en emotie. Tijdens de informatieavonden hebben we op de meeste gestelde vragen antwoord gegeven. We kunnen zorgen echter niet altijd wegnemen. We geven een overzicht van de meest gestelde vragen en zorgen:

Zorgen

Tijdens de avonden voor direct omwonenden/ ondernemers en de inloopavonden uitten inwoners de volgende zorgen. De zorgen van inwoners gaan vooral over het aantal van 50 jongeren. Inwoners vragen zich af waarom het college zich niet houdt aan het handelingskader dat door uw gemeenteraad is vastgesteld. Daarin wordt het aantal van 15 genoemd als het gaat om jonge vluchtelingen. De meeste inwoners zouden een opvanglocatie met 50 Nederlandse jongens ook een te grote belasting voor de gemeenschap vinden. Omdat het bijna zeker zou gaan om 50 jongens, vinden inwoners dat aantal ook te groot omdat er in Zuidwolde totaal 141 jongens van die leeftijd wonen. Dit betekent een toename van 35% op het huidige aantal jongens van die leeftijd. Dat percentage achten zij te groot. Zij maken zich ook zorgen omdat het jongens met een andere culturele achtergrond zijn. Jongens met andere waarden en normen; bijvoorbeeld als het gaat om de gelijkheid tussen mannen en vrouwen in ons land.

Er zijn diverse ouders die zich in dat kader zorgen maken over de veiligheid van hun tienerdochter. Als het om veiligheid gaat leven er ook zorgen over veiligheid op straat. Bijvoorbeeld over het fietspad dat voor de Steenbergerhoeve langs gaat en dat alle kinderen van Zuidwolde gebruiken om naar school in Hoogeveen te fietsen. Is het nog veilig om daar te fietsen? Men voegt daaraan nog toe dat het fietspad slecht verlicht is. Daarnaast zijn er zorgen over de sociale veiligheid in de dorpskern van Zuidwolde als jongeren daar in groepjes rond zouden hangen. Inwoners vragen zich af wat de jongens de hele dag doen en geven aan dat ze het onprettig en 'bedreigend' vinden als er groepjes jongeren rondhangen. Zijn er strenge huisregels die ervoor zorgen dat de jongeren op het erf blijven, of zijn ze vrij om te gaan en staan waar ze willen? Moeten de jongens voor een bepaalde tijd thuis zijn, zodat het uitgesloten is dat ze 's avonds en 's nachts op straat zwerven. Dat zijn inwoners namelijk niet gewend en vinden ze onveilig voelen. Inwoners vrezen ook voor bijvoorbeeld onveiligheid in het zwembad in de zomer als daar grote groepen jongeren rondhangen.

De eigenaren en medewerkers van de supermarkten vragen zich af hoe deze jongeren begeleid worden bij het doen van boodschappen. Hebben ze leefgeld genoeg om boodschappen te doen, snappen ze de zelfscan en rekenen ze netjes af? Gedragen ze zich als overige winkelend publiek? Er zijn ook zorgen over de beheersbaarheid en goede begeleiding van 50 jongens in de leeftijd van 15-18 jaar. Zijn er dagelijks en ook 's nachts genoeg begeleiders. De jongens komen uit verschillende landen en hebben een lange risicovolle reis achter de rug om hier in hun eentje te komen. Welke trauma's hebben zij opgelopen en is er genoeg kwaliteit bij de begeleiding om hen daarbij te helpen. Of wordt de gemeenschap hier, naast de jongere zelf, de dupe van? Is er begeleiding in de vorm van bewakers en zijn die alleen bij de locatie of ook in het centrum van Zuidwolde? Tenslotte is men bezorgd over de opvang termijn van 5 jaar. Wat gebeurt er daarna?

Een aantal inwoners, maar daarom willen we hen wel noemen, is tegen de opvang van vluchtelingen in het algemeen en tegen de huisvesting in De Wolden in het bijzonder.

Feitelijke vragen:

- Staat het al vast?
- Waarom informeert de gemeente ons zo laat?
- Waarom blijft u niet binnen het handelingskader dat door de gemeenteraad werd vastgesteld in juli 2024, waarin het aantal van 15 staat?
- Koopt het COA de Steenbergerhoeve of de gemeente?
- Welke maatregelen worden er genomen om overlast en diefstal te voorkomen?
- Gaan de jongens naar school?
- Hoe gaan de jongens naar school?
- Kan de bushalte voor Steenbergen verplaatst worden?
- Wat is de dagbesteding van deze jongens?
- Hoeveel begeleiders zijn er en zijn die er 24/7?
- Worden er activiteiten georganiseerd, bijvoorbeeld in samenwerking met vrijwilligers en sportverenigingen?
- Is er een contactpersoon die dag en nacht te bereiken is?
- Als er schade is, draait de ondernemer daarvoor op of de gemeente?
- Wat gebeurt er als de jongeren 18 worden? Hebben ze dan recht op een huis in De Wolden?
- Wat verdient de gemeente aan de opvang?
- Uit welke landen komen deze jongeren?
- Wie is voor deze jongeren verantwoordelijk?
- Welke huisregels gelden er?
- Wat gebeurt er na 5 jaar?

Wat is het vervolg?

De gestelde vragen en geuite zorgen tijdens de informatieavonden zijn voor het college aanleiding om met het COA in gesprek te gaan op welke wijze de zorgen kunnen worden omgezet in aanvullende afspraken en maatregelen. Wij willen ongeacht het aantal amv's dat de opvang veilig, verantwoord en goed georganiseerd wordt. Er ligt een concept bestuursovereenkomst met het COA waarin afspraken staan, maar de informatieavonden leiden ertoe dat wij de bestuursovereenkomst willen aanpassen om tegemoet te komen aan de geuite zorgen vanuit de samenleving. Ook zijn er veel vragen gesteld die zijn te herleiden tot het thema veiligheid en daarom willen we een uitgewerkt veiligheidsplan opstellen. We zien het als essentiële stap om eerst met het COA in gesprek te gaan. Vervolgens willen wij ook met een vertegenwoordiging vanuit het dorp om tafel om te bekijken hoe we zorgen kunnen verminderen door het maken van afspraken en het treffen van maatregelen.

Planning

Gevolg hiervan is dat we meer tijd nodig hebben om te bekijken welke afspraken en maatregelen haalbaar en uitvoerbaar zijn en welke aanpassingen in de bestuursovereenkomst nodig zijn. Het COA is als uitvoeringsorganisatie hierbij erg belangrijk om te bekijken wat de mogelijkheden zijn. We zijn voornemens om de komende weken dit te verkennen.

We vinden het belangrijk om voldoende tijd te nemen voor het maken van afspraken en daarmee meer duidelijkheid te verschaffen onder welke voorwaarden de opvang kan plaatsvinden en dat betekent dat wij de planning willen aanpassen. Het is op dit moment nog niet mogelijk om een nieuwe

datum voor besluitvorming aan te geven. We hechten veel waarde aan een zorgvuldig proces om met het COA te onderzoeken welke aanvullende maatregelen en afspraken haalbaar zijn en we willen daarbij voldoende tijd nemen om met een vertegenwoordiging van het dorp de condities voor opvang te bespreken. We willen in ieder geval voor de zomer een besluit nemen, maar stellen zorgvuldigheid boven snelheid. We zullen u de komende tijd op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Roelof Pieter Koning
gemeentesecretaris

Inge C.J. Nieuwenhuizen
burgemeester